

UNIT 5

Securing Debts

1. Responsa of R. Meir of Rothenburg, Prague Edition no. 83

A question concerning Reuben, for whom Simeon became a guarantor to a non-Jew. And he stipulated with the non-Jew that if he did not give [back] the money by day X, that he would eat “on him” (*she-yokhal alav*) according to the law of guarantors. How should he repay the cost of eating?

Response: There is no time to elaborate, I will respond briefly to you, my acquaintances. Reuben should repay only moderate eating, as is the way of Jews who eat in a Jew’s house to eat – that is, moderate and limited eating, for it is the manner of [the sons of] Abraham, Isaac, and Jacob to have mercy on their fellows; and certainly this poor one, who left the house of incarceration, who needs mercy, and not to eat “on him” with cruelty. Therefore, if Simeon ate excessively with cruelty – including delicacies that are not after the manner of the other Jews who serve as guarantors for their fellows – and the host calculated accordingly, he must himself repay everything that exceeds moderate eating. But if he did eat moderately and the host, however, calculated unjustly; nonetheless, Reuben should repay only [the value of] moderate eating, as is the way of all the land, and Simeon will go to court with the host if it seems to him that he is being unjust to him. And even if the host takes advantage of Simeon, Reuben should not lose [thereby], for he can always say to Simeon, “You are the one who caused this problem, for you are the one who made this condition [with the lender].”

Peace, Meir b. Barukh, may his memory be a blessing.

2. Responsa of R. Meir of Rothenburg, Prague Edition no. 537

Greetings to **our teacher R. Shneur and his colleagues**. In my humble opinion, it seems that since Reuben did not eat in the home of Simeon as he pledged [to do], he becomes the debtor and is obligated to repay. And he may no longer eat, for the current practice among guarantors “to eat on the debt” (*le’ekhol al ha-hov*) is not something we find explicitly in the Talmud, rather, they act in accordance with the manners of the nations of the world (*be-nimusei umot ha-olam*) and like the norm of the land (*ke-minhag ha-medinah*); and therefore, one should follow the [local] norm. And so we find in the Talmud, that if the practice among locals is to [legally] acquire things in a manner of acquisition that the Sages did not institute, the norm is effective, as is taught in Chapter *Ha-Ribit* (BT BM 74a): Rav Papi said in the name of Rava, this case of [labeling an item

1. שו"ת מהר"ם, דפוס פראג, ס' פ"ג

שאלה על ראובן שנתערב עבורו שמעון לגוי והתנה עם הגוי שאם לא יתן המעות עד יום פלוני שיאכל עליו בד"ן ערב היאך יש לו לפרע דמי אכילה.

תשובה: אין פנאי להאריך בקצרה אשיבכם מידע. ראובן לא יפרע לשמעון אלא אכילה בינונית כדרך אכילת יהודים האוכל בבית יהודי דהיינו אכילה בינונית ומצומצמת שכן דרך [בני] אברהם יצחק ויעקב לרחם על חבריהם כ"ש זה העני אשר יצא מבית האסורים שהוא צריך רחמים ולא לאכול עליו באכזריות. הלכך אם הרבה שמעון לאכול באכזריות ומעדנים שלא כדרך שאר היהודי המתערבים על חבריהם ומתוך כך [מונה] לו בעל הבית יפרע בעצמו כל העודף על האכילה בינונית אבל [אם] אכילה בינונית אכל אלא בעה"ב מונה לו שלא כד"ן ממ"נ ראובן לא יפרע אלא אכילה בינונית כדרך כל הארץ ושמעון יבוא לד"ן עם בעה"ב אם נראה לו שעושה לו שלא כד"ן ואפי' אם בעה"ב יעביר הדרך על שמעון ראובן לא יפסיד דמצי א"ל לשמעון אתה הוא [שפשעת] דבעית לאתנויי.

ושלום מב"ב ז"ל.

2. שו"ת מהר"ם, דפוס פראג, ס' תקלז

שלום למהר"ם שניאור וחביריו נלענ"ד אחרי שראובן לא אכל בבית שמעון כאשר נדר נעשה בע"ח וחייב לפרוע ואינו יכול לאכול עוד כי מה שנהגו עתה הערבים לאכול על החוב לא מצינו דבר זה מפורש בתלמוד אך נהגו בנימוסי אומות העולם וכמנהג המדינה הלכך [יש] לילך אחר המנהג וכן מצינו בתלמוד שאם נהגו בני המדינה לקנות בקנין שלא תקנו חכמי' מועיל המנהג כדאי' בפ' הרבית (ע"ד ע"א) אמר ר"פ משמי' דרבא האי סיטמותא /סיטומתא/ קניא ומסיק באתרא דקנו ממש קני וכן קנין שתקנו חכמי' אם נהגו בני המדינה שלא לקנות בו המנהג מבטל הלכה כגון באתרא דלא קנו בכספא.

with] a marker effects acquisition. And he concludes that in a place where [the custom is] that [the marker] actually effects acquisition, it effects acquisition. And similarly regarding a manner of acquisition that the Sages instituted, if the locals are not accustomed to acquire [things] thereby, the custom overrides the law (*ha-mihag mevatel halakhah*) – such as a place where they do not acquire with money.

And so, too, in this matter. It is the established law in all the places that if the guarantor missed a single meal, he has not eaten in accordance with the law of guarantors, [hence] he becomes the debtor (i.e. the responsible party) and is obligated to repay [the original debt]. For if it were not so, he would forever postpone eating; and when they forced him to court, then he would say “I want to eat.” And his claim that he needed to eat for a non-Jew is no claim – for if a person were the guarantor in six places, should five lose their money while he eats for the sixth? Rather, the law is that he should appoint another person to eat in his stead. And furthermore, why did he not eat for the Jew and postpone the non-Jew, [indeed] which one of them would you leave out? Hence, it is no claim. Therefore, Reuben should repay half of the money, that for which he was responsible; and with regard to the second half, since Simeon acknowledged that he had a second guarantor and the admission of a litigant is like [the testimony of] a thousand witnesses, he thereby exempted Reuben from [responsibility for] half the money. And what he said, that they are responsible for and guarantors for one another – that is when one guarantor went overseas or does not have the [funds to] repay [the debt]; but since he stands before us and has [the funds] to repay [the debt], and Simeon admits that he is a guarantor, why should Reuben lose because of the guarantor’s oath? His oath stands in place of payment to absolve Reuben of responsibility.

And Simeon should collect from the remaining community half of the money; and even if only a few remained, they are obligated to repay, because litigants are responsible for and guarantors for one another, as the Jerusalem Talmud specifies. And you will find the answer in (R)aviah. And the refugees who are still alive are obligated to repay the money, according to their admission now. And they should pursue the money of the inheritors who inherited the holy ones and were not able to postpone the debtor and the guarantor; let them pursue the money of the holy ones.

It seems to me that I have explained all that is necessary, that there is no further doubt concerning the matter.

Peace, **Asher b. R. Yehiel, may his memory be a blessing.**

וכן בנדון זה משפט חרוץ הוא בכל המקומות שאם דילג הערב אכילה אחת שלא אכל כדין ערבות נעשה בע"ח וחייב לפרוע דאם לא כן לעולם ידחה עצמו מלאכול [וכשיכפהו] בדין אז יאמר רוצה אני לאכול. ומה שטוען כי הי' צריך לאכול לגוי לאו טענה היא דאטו אם הי' אדם ערב בו' מקומות יפסידו החמשה [ממונם] ויאכל לששי אלא כך הוא הוא משפט שישים אחר שיאכל במקומו. ועוד למה לא אכל ליהודי וידחה הגוי דהי מיניהו מפקית הלכך לאו טענה היא הלכך יפרע ראובן חצי הממון שהיה ערב בעבורו ומן החצי האחר כיון שהודה שמעון שיש לו ערב שני הודאת בע"ד כק' עדי' דמי והרי פטר ראובן מן החצי הממון. והא דאמר שהם אחראי' וערבאי' זה לזה היינו שאם הערב הלך למדה"י או אין לו לפרוע אבל אחרי שעומד לפנינו ויש לו לפרוע ושמעון מודה שהוא ערב למה יפסיד ראובן בשבועת הערב שבועה [דידיה] במקום תשלומי קאי לפטור את ראובן.

ויגבה שמעון מן הקהל הנותרי' חצי הממון ואף אם לא נשארו כי אם מעט הנותרים חייבי' לפרוע כי הבע"ח אחראין וערבאי' זה לזה כדמפ' בירושלמי ובאביה תמצא התשובה והפלטים אשר עודנה חיים חייבי' לפרוע הממון לפי הודאתם של עתה והמה יחזרו אחר הממון של היורשים שירשו [הקדושים] ולא יכלו לדחות החייב והערב שהם יחזרו אחר ממון [הקדושים]

נ"ל שפירשתי כל הצורך שאין עוד פקפוק בדבר.

ושלום אשר בן הרב ר' יחיאל ז"ל.

Translation: Rachel Furst